

**НАУКОВА ФІЛОЛОГІЧНА
ОРГАНІЗАЦІЯ «ЛОГОС»**

**Міжнародна
науково-практична конференція**

**«МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ»**

11–12 лютого 2022 р.

м. Львів

УДК 81+82(063)
М 74

Мова та література у полікультурному просторі:
М 74 Матеріали міжнародної науково-практичної конференції:
м. Львів, 11–12 лютого 2022 р. – Львів : ГО «Наукова філологічна
організація «ЛОГОС», 2022. – 108 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія
Наукової філологічної організації «ЛОГОС» не завжди поділяє
погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст
матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну
науково-практичну конференцію «Мова та література у
полікультурному просторі».

УДК 81+82(063)

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Колісниченко А. В. КОНЦЕПТ «ГЕНДЕР» ЯК БАЗИС ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ.....	6
Новік Г. Ю. ЛІТАРАТУРА CREATIVE NON-FICTION: ТЬПАЛОГІЯ І АДМЕТНАСЦІ.....	8

НАПРЯМ 2. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Довганич М. В. ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ПРОБЛЕМ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ОКРЕМОЇ ЛЮДИНИ В РОМАНІ КАДЗУО ІШІГУРО «КЛАРА І СОНЦЕ».....	13
Чернявська О. К. СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ЖАНР АВТОБІОГРАФІЇ	17

НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Борисенко Ю. А. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У СУПРОВОДІ НАВЧАННЮ СИНХРОННОГО ПЕРЕКЛАДУ	21
Волощук Н. М., Струк І. В. ПЕРЕКЛАД ПОЛІТИЧНОГО ГУМОРУ У СОЦІАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ TWITTER.....	24
Зрівець В. О. ДИСФЕМІЗМИ В ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ В. НЕСТАЙКА «ТОРЕАДОРІ З ВАСЮКІВКИ»)	27
Ренська А. Д. АКУСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКО-ТУРЕЦЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОГО ДОРОВКУ АГАТАНГЕЛА КРИМСЬКОГО)	31

НАПРЯМ 4. РИТОРИКА

Буда В. А. ДИСКУСІЯ ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ ВЗАЄМОПРИЙНЯТНОГО РІШЕННЯ.....	36
---	----

НАПРЯМ 5. УКРАЇНЬСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Біленко Т. Г.

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «ЧАС»

У «СЛОВНИКУ ГОВІРОК НИЖНЬОЇ НАДДНІПРЯНЩИНИ»

В. А. ЧАБАНЕНКА 40

Максимчук С. Л.

ОБРАЗОТВОРЧЕ ТА МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

НА УРОКАХ УКРАЇНЬСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 44

Мельник І. О.

МЕТОД ПРАКТИЧНИХ ВПРАВ

ЯК ОСНОВНИЙ ДЛЯ ЗАСВОЄННЯ ПРАВОПИСУ

СУФІКСІВ ІМЕННИКІВ 46

Назарець В. М., Мартинюк С. П.

ПОЕЗІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ХУДОЖНЬОЇ РЕФЛЕКСІЇ

В УКРАЇНЬСЬКІЙ ПОЕТОЛОГІЧНІЙ ЛІРИЦІ ХХ СТОЛІТТЯ 49

Перепелиця В. Г.

НЕОЛЕКСИКА ЯК ХУДОЖНЬО-ВИРАЖАЛЬНИЙ ЗАСІБ

ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ОБРАЗІВ ПРИРОДИ В ПОЕЗІЇ

ОЛЕКСАНДРА ЗАВГОРОДНЬОГО 54

Семак О. І.

ІСТОРИЧНИЙ ЖАНР ДРАМАТУРГІЇ

УКРАЇНЬСЬКОЇ ДІАСПОРИ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.:

ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ АСПЕКТ 58

Сіргун І. В.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

НА УРОКАХ УКРАЇНЬСЬКОЇ МОВИ У 10-11 КЛАСАХ

ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ 63

НАПРЯМ 6. РОСІЙСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Шкіль К. П.

ТИПОЛОГІЯ ЕПІТЕТІВ В НАТУРФІЛОСОФСЬКІЙ

ЛІРИЦІ А. ФЕТА 66

НАПРЯМ 7. РОМАНСЬКІ, ГЕРМАНСЬКІ ТА ІНШІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРА

Bogachevska L. O.

DEVELOPING COMMUNICATION SKILLS

IN ORDER TO GO THROUGH ACADEMIC EXAM

(SPEAKING AS AN IMPORTANT PART OF TOEFL EXAM) 71

Буцмай Л. О. КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ДИСКУРСУ	74
Гаєва П. О. МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР ЯК ЕФЕКТИВНОГО ВИДУ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ДРУГОМУ КУРСІ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	77
Гродський І. Я. ЕТИКЕТНИЙ ДИСКУРС ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СУСПІЛЬСТВА	80
Доронкіна Н. Є. ОСОБЛИВОСТІ КОМПОЗИЦІЙНО-МОВЛЕННЄВИХ ФОРМ АНГЛОМОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ АБСУРДУ	84
Клюнда А. О. ФАЗОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІАЛОГОВОГО ДИСКУРСУ	88
Мамедова А. І. НІМЕЦЬКІ НАРОДНІ ЗАГАДКИ: ЛОГІЧНА СТРУКТУРА	91
Медведська І. М., Венєвцева Є. В. АКСІОЛОГІЧНА ТА ТЕЛЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВІ ДИСКУРСУ ФІТНЕС-ЗАНЯТЬ	94
Рудий В. Г. НІМЕЦЬКІ ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ ПРО ЩАСТЯ І ДОЛЮ	98
Тарасюк І. В. МОДАЛЬНА ОБ'ЄКТИВАЦІЯ ДІЄГЕТИЧНОГО ОПОВІДАЧА У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ SUZANNE PROU "MÉCHAMMENT LES OISEAUX")	101
Топчий О. Ю. КОЛОРАТИВНІ СИСТЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ	103

Гаєва П. О.
викладач кафедри гуманітарного спрямування
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ РОЛЬОВИХ ІГОР ЯК ЕФЕКТИВНОГО ВИДУ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ДРУГОМУ КУРСІ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Нові освітні стандарти висувають цілу низку вимог до підготовки фахівців, чії професійні компетенції мають бути орієнтовані на вимоги сучасності. Навчальний процес у вищій школі покликаний ініціювати певний сенсоутворюючий потенціал студентів, дозволяючи їм самостійно регулювати свої дії, ставити цілі, визначати пізнавальні пріоритети, удосконалювати свої знання, виявляти самооцінку та самоконтроль. Модернізація процесу навчання із формуванням такого сенсоутворюючого потенціалу відбувається, коли студент «включає» внутрішню мотивацію і починає вчитися не лише через оцінку, а тому, що пізнання стає складовою його власного життєвого світу, викликає постійний інтерес, стає інструментом розвитку та предметом захоплення.

Особливий розділ питань модернізації навчання у Вищому навчальному закладі пов'язаний з вивченням іноземних мов (І.А. Зимня, Г.О. Китайгородська, Є.В. Ковальовська). В умовах модернізації вищої освіти метою навчання іноземної мови студентів стає не тільки практичне оволодіння цією мовою, тобто придбання тих навичок та вмінь, які необхідні для читання літератури за спеціальністю та спілкування в усній та письмовій формах, а й навчання мові як засобу вдосконалення особистості, перетворення самої людини, підвищення загальної емоційної культури.

Саме у ході рольової гри студенту надається можливість не лише ознайомитись із різноманітними професійними ситуаціями, а й навчитись правильно позиціонувати себе в них, слідувати субординації, аргументувати власну думку, використовувати влучні одиниці іноземної мови для конкретної мовленнєвої ситуації тощо. Крім того, ігрова діяльність сприятиме усуненню психологічного дискомфорту мовця та надасть уявній ситуації життєвого реального контексту.

Для того, щоб краще зрозуміти процес побудови різних типів рольових ігор, не будемо зосереджувати увагу на співвіднесеності рольових ігор певній темі чи системі знань, а продемонструємо декілька варіантів соціально-побутових та професійно-орієнтованих рольових ігор типу інструктування, імітації та вирішення проблеми. Оскільки ми

рекомендували використання збірки рольових ігор «Role Plays for Today» для використання на заняттях англійської мови на другому курсі мовних спеціальностей, то усі наступні фрагменти рольових ігор будуть взяті саме з даного посібника [2].

Традиційною і усім зрозумілою є соціально-побутова рольова гра типу інструктування до теми «Travelling». Розглянемо роздавальний матеріал (рис. 1) до даної гри та наведемо основні коментарі.

Tourist information office

Role Plays for Today

Student A – Assistant
You work in the Benton tourist information office. Help the tourists who come in by answering their questions, giving directions and any other information they need.

Tourist Attractions	Opening Times	Cost
Benton Cathedral	10am – 4.30pm	Free
Benton Castle	9am – 5pm	£4.20
Benton Museum / Gallery	11am – 7pm	£2.80
Benton Funfair	2pm – 10pm	£12.00
Benton Gardens	10am – 3.30pm	Free
The beach	All day!	Free!

Target language
Giving directions
Go out of the office and turn right.
Take the first left into Oxford Road.
Go straight on past the hospital...
...until you come to the Town Square.
It's next to / opposite the Regent Hotel.

Making recommendations
You could visit the castle.
Why don't you try the Regent Hotel?

Other language
It's open from... to... It costs... (£)

Рис. 1. Картка до соціально-побутової рольової гри типу інструктування з теми «Travelling»

Як бачимо, рольова гра отримала назву «Tourist information office». Приведення назви рольової гри є достатньо важливим елементом, оскільки вона вводить студентів в певну ситуацію і дозволяє одразу перенестись в обставини мовлення. Дана рольова гра полягає в моделюванні ситуації спілкування туристичного менеджера та подорожуючого, якому потрібно дістатись того чи іншого місця призначення. Така ситуація пов'язана із побутовою ситуацією, яка може виникнути у будь-якому незнайомому місці, тому рольову гру

відносимо до соціально-побутових. Так як гра передбачає роз'яснення маршруту, тобто надання певних інструкцій, то відносимо дану рольову гру саме до типу інструкцій.

У правому верхньому куті вище зображеної картки ми бачимо підказку щодо побудови висловлювання. Така підказка є чудовою опорою для студентів при формулюванні інструкцій та підборі адекватних мовних зразків. Також на карті зображена схема та інформація, необхідна для побудови інструкції студентом. Слід зауважити, що формулювання завдання студента не обов'язково дублювати на картці для зменшення візуального навантаження роздавального матеріалу, викладач може самостійно повідомити студентам ситуацію мовлення, роздати їм ролі або запропонувати обрати самостійно.

Дана гра може використовуватись для студентів немовних спеціальностей, оскільки розвиває такі навички як орієнтування на карті, вміння вказати напрям руху, розповісти про розташування тих чи інших об'єктів.

Прикладом соціально-побутової гри типу імітації стане рольова гра «Internet Cafe» (рис. 2) до однойменної теми. На відміну від попередньої рольової гри, ця розрахована саме на студентів мовних спеціальностей, оскільки потребує значних лексичних та граматичних навичок, уміння висловлюватись англійською мовою, відтворювати реалії іншої країни, створювати значні синтаксичні конструкції іноземною мовою.

На картці до рольової гри ми також одразу бачимо назву такої гри та опорні фрази для побудови висловлювання. Імітація даної рольової гри полягає у тому, що студентам описана певна життєва ситуація, і вони повинні її розкрити так, ніби переживають її реально з використанням відповідних мовних зразків.

Internet café

Role Plays for Today

Student A – Customer Situation 1 You are a journalist, and you've just done an interview with an English rock star. Go into the Internet café and find out if you can do the following: You need to type up the interview in Microsoft Word. You need to print out 20 photos from your digital camera (in colour). You then need Broadband Internet access to send the photos and the interview via e-mail to your head office, which is in the USA. You also need a sandwich for lunch, and a receipt. <i>(When you've finished, swap role play cards with your partner)</i>	Situation 2 You are a student of English, and have just taken the IELTS exam*. Your university course at Oxford University starts next month. The university has requested some documents. Go into the Internet café and find out if you can do the following: You need to scan your passport and your IELTS exam result certificate into the computer. You need to write a cover letter to send to the university, which you need to print to check for mistakes. You then need Internet access to send the letter, and the scans of your passport and certificate to the university. Find out the total price before you pay.
--	---

Target language

*Do you have...?
Is it possible to... ..here?
How much would it cost to...?
How do I...?
Could I have...?
Would it be possible to...?
I'm not sure how to...?
Which one? This one?
That would be really useful.
Thanks for your help.*

* IELTS is a university entrance exam used mainly in the UK and Australia.

Рис. 2. Картка до соціально-побутової рольової гри типу імітації «Internet Cafe»

Слід зазначити, що дана рольова гра може застосовуватись у скороченому та розширеному видах відповідно до кількості студентів у групі та часу, відведеного на гру. Так, у скороченому вигляді студент отримує картку із завданням і самостійно вибудовує висловлювання згідно ситуації. У розширеному форматі гри можна роздати студентам різні ролі в контексті однієї ситуації, а потім обмінюватись ролями для більш реалістичного сприйняття ситуації та тренування вміння вибудовувати діалог не лише в рамках певної обставини, але і з урахуванням діалогічного мовлення.

Щодо методичних функцій, що виконує дана гра, то вона спрямована на орієнтування студентів у англомовному соціокультурному просторі, розвиток навичок спілкування у ситуаціях різноманітного побутового плану, вдосконалення навичок побудови мовлення та донесення власної думки чи прохання до співрозмовника тими мовними засобами, які є у арсеналі студента на конкретний момент часу, практиці вживання різноманітних граматичних конструкцій, поживленню мовлення студентів, вміння не лише висловлюватись англійською мовою, але і мислити на даній мові.

Список використаних джерел:

1. Кочергіна Л. Місце і роль гри у системі навчання іноземної мови. *Рідна школа*. № 3. 2005. С. 48–50.
2. Anderson Jason. Role Plays for Today. Photocopiable Activities to Get Students Speaking. Delta Publishing, 2006. 94 p.
3. Herrel A., Jordan M. Fifty strategies for Teaching English Language Learners (4th edition) (Teaching Strategies Series). Pearson, 2011. 336 p.

Гродський І. Я.
старший викладач кафедри іноземних мов
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ЕТИКЕТНИЙ ДИСКУРС ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СУСПІЛЬСТВА

Феномен етикету є складним і неоднозначним як за своїм змістом, так і за функціонуванням. Етикет є важливим фактором культури, специфічним регулятором суспільних відносин. Власне дефініція поняття «етикет», яке походить від французького *étiquette*, означає, у широкому розумінні, порядок, правила та форми поведінки у певних соціальних та суспільних колах. Етикет пов'язаний з такими поняттями: ввічливість, коректність, тактовність, вихованість, інтелігентність,

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ»

11–12 лютого 2022 р.

м. Львів

Видавець – «Наукова філологічна організація «ЛОГОС»

Адреса кореспонденції: 79000, м. Львів, а/с 6153

Електронна пошта: events@logos.lviv.ua

www.logos.lviv.ua, Т: +38 050 824 76 91

Підписано до друку 14.02.2022 р. Здано до друку 15.02.2022 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 6,27.

Тираж 100 прим. Зам. № 1502-22.